

Nyuddannede sygeplejerskers møder med realiteterne
på medicinske afsnit i reformerede sygehuse

En institutionel etnografisk undersøgelse

Carsten Juul Jensen

Ilisimatusarfik, Grønlands Universitet

cajj@uni.gl

Formål

- » formålet at undersøge nyuddannede sygeplejerskers kropslige og følelsesmæssige oplevelser i et begyndende arbejdsliv, hvor arbejdsaktiviteterne i hverdagslivet er organiseret omkring politisk definerede kvalitetsstyringsmekanismer i et reformeret sygehus i Danmark

Oplæggets drøftelser

- » Hvad er skyldfølelse hos nyuddannede sygeplejersker med institutionel etnografi perspektiv og metode?
- » Hvad så?

I fodsporene af 5 nyuddannede sygeplejersker i 2 år i 184 timer i 23 vagter

- » Emilie er 25 år
- » Rebecca er 23 år

Et umuligt hensyn til både kollegaer og patienter

- » Emilie er på vej rundt for at spørge, hvad patienterne skal have til morgenmad. Hun kommer til en stue, hvor en ældre mand er indlagt. Hun finder ham på det tilstødende badeværelse, hvor han står usikkert ved håndvasken i færd med at afklæde sig sine underbusker, der ved et uheld er blevet våd af urin. Emilie går til tøjskabet for at hente et par rene underbukser til patienten, og hun tager ved samme lejlighed et par håndklæder med. Patienten har nemlig også urin ned af benet, så Emilie må hjælpe ham med at blive vasket. Dette tager et godt stykke tid og Emilie er nu forhindret i at uddele morgenmad til resten af patienterne. På vej ud af sygestuen siger Emilie smilende henvendt til observatøren, ”jeg får altid dårlig samvittighed, for så skal de andre dele morgenmad ud til mine patienter”.

Et umuligt hensyn til både kollegaer og patienter

- » Emilie sidder efter at dagvagten tidsmæssigt er gået over til aftenvagt stadig ved computeren for at dokumentere dagvagtens hændelser. To aftenvagter sidder i det tilstødende lokale for at planlægge aftenens arbejdsopgaver. Emilie kan ikke undgå at høre deres samtale. Den ene sygeplejersker siger henvendt til en anden, ”Dagvagterne efterlader da også flere og flere opgaver til aftenvagterne”.
- » Emilie gjorde dokumentationen færdig den dag og forlod afsnittet og fortæller under et senere interview, at hun brød grædende sammen i omklædningsrummet i kælderen. Den oplevelse gjorde at Emilie i perioder blev sygemeldt, for som hun fortæller, ”jeg får sådan en kvælningss fornemmelse ved halsen, og så bliver jeg grådlabil, og nogle gange begynder mine hænder at ryste lidt”.

En umulig prioritering mellem to klokker, der ringer

- » Det var kun mig og en anden, der var på vagt. Kl. 7 går vi til morgenrapport, hvor jeg fortæller om natten for mine patienter, og det tager vel 5-6 minutter. Og så er der to badklokker der ringer; Èn fra stue 4 og èn fra stue 11. Og så siger [navn på sygeplejerske] 'Kan du ikke gå ned og tage klokkerne ?
- » Rebecca fortæller, at hun besvarer klokken på stue 4 først, fordi det er en patient, som hun har haft ansvaret for. Denne patient skal hjælpes på toilettet og er ret snakkesalig. Der går noget tid, inden Rebecca kan besvare klokken på stue 11. Medpatienten på stue 11 fortæller, at hun har ringet for en patient, der på vej ud til toilettet sagde, at hun fik det dårligt. På toilettet finder Rebecca patienten liggende på gulvet med dropstativet over sig. Patienten har fået hjertestop og Rebecca ringer alarm og kollegaerne kommer løbende for at opstarte genoplivning. Genoplivningen mislykkes og på cyklen hjem fortæller Rebecca i interviewet, at hun ikke lade være med at tænke, "hvorfors tog jeg klokken på stue 4 først ... er det min skyld, at hun er død"

Et umuligt hensyn til både sig selv, kollegaer, patienter og pårørende

- » ”Jeg havde været i dobbeltvagt dagen før, og var blevet lovet fri, men så blev jeg nødt til at komme ind, fordi der er masser af sygdom, og så er det den tredje dag, hvor jeg allerede om morgenen kan mærke, at jeg er ved at græde bare ved at stå ude i medicinrummet. Jeg plejer jo ikke at være sådan en, som har let til tårer, når jeg er på arbejde. (...).

Et umuligt hensyn til både sig selv, kollegaer, patienter og pårørende

- » ”Vi har en patient, hvis mand er der hele tiden. Og de er meget specielle. Hun [patienten] får et anfald, måske er det ”fake” og jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre, men pludselig bliver hun slap. Hendes mand har ligesom det hele på skrift, hvad man har sagt, det er faktisk næsten, som om han har optaget det, som man står og siger, så han rigtigt kan vende og dreje det, der bliver sagt. (...) Jeg står med dørhåndtaget i hånden og tænker; enten går jeg ind på kontoret og går videre med det her, eller også går jeg på badeværelset Men jeg når ikke længere og græder ude på gangen”.

Arbejdsbetingelser i reformerede sygehuse anno 2007

- » New Public Managementforvaltning
- » Nedlæggelse af sygehuse
- » Produktion af mere kvalitet for færre penge
- » Ekstern måling af kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS)

Demografiske forandringer

- » Antallet af ældre mennesker over 80 år er steget med 71% fra 1980 – 2016 (Danmarks Statistik, 2016, p. 11).
- » Ældre over 80 år har flere kroniske sygdomme samtidig (Christensen *et al.*, 2009)
- » Patienter over 80 år bliver i 80% af tilfældene indlagt med akutte sygdomme (Hansen, 2014, p. 1)
- » Patienter over 80 år er indlagt fem døgn modsat den generelle median på to døgn (Hansen, 2014, p. 38).

PH.D.-FORSKER
TIL NYUDDANNEDE:

 **Det er ikke
jeres skyld, at I
bryder sammen**

Hvad så?

Projekt NUCAP (Defining Nursing Capacity)

REGION SJÆLLAND
SJÆLLANDS UNIVERSITETSHOSPITAL
- vi er til for dig

Robuste fællesskaber

”Men det er mere det med, at når man ved, at man er glad for noget, man er i, så, risikoen for at tage et andet sted hen, det tør man næsten ikke, vel. Fordi at alle er jo presset. Og vi er da også helt vildt presset på tid, men det tror jeg bare, at vi har formået her. At gøre det til noget vi har sammen. I stedet for noget vi kæmper for hver for sig. Og om det er sådan andre steder, det tør man bare ikke at begive sig ud i [Medicinsk afdeling]”

Større fællesskabsfølelse lægger mindre pres på den enkeltes skuldre

Reference

- » [Hølge-Hazelton, B. et al. \(2020\) *Projekt Nucap Defining Nursing Capacity*. Roskilde.](#)
- » [Jensen, C. J. \(2018a\) “Jagten på de gode tal” - plejepersonalets arbejde med patienternes vitale værdier på computere’, *Tidsskrift for arbejdsliv*, 20\(4\), pp. 32–47.](#)
- » [Jensen, C. J. \(2018b\) ‘Nyuddannede sygeplejerskers arbejde med døden og døende patienter på medicinske afsnit i patientsikre sygehuse’, *Klinisk Sygepleje*, 32\(3\), pp. 169–184..](#)
- » [Jensen, C. J. \(2018c\) *Nyuddannede sygeplejerskers møder med realiteterne på medicinske afsnit i reformerede sygehuse - en institutionel etnografisk undersøgelse*. Roskilde Universitet.](#)
- » [Jensen, C. J. \(2019\) ‘Nyuddannede sygeplejerskers arbejde med udskrivelse af medicinske patienter’, *Uddannelsesnyt*, 4, pp. 9–13.](#)

